

BURZLIWOŚĆ (18) *sb f*

Teksty nie oznaczają ó; prawdopodobnie o jasne.

sg G burzliwości (2). ◇ A burzliwość (1). ◇ L burzliwości (3). ◇ pl N burzliwości (2). ◇ D burzliwościąm (1). ◇ A burzliwości (5). ◇ L burzliwościach (4).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI – XVII w.

Burzenie się, fale morskie, sztorm, burza; tempestas Vulg (18) : rozmaite wodne moźności podniosły fumne burzliwości swoie RejPs 138v; RejAp 129v; Adaestuo – Iufzężię, zburzliwoźczy wodney. Calep 21b.

Szeregi: »morze i burzliwość«: morze y wśytki burzliwości iego są wpośluśseńtwie twoiem RejPs 94.

»burzliwość i wicher«: Pan w burzliwości y w wychrze [!], drogi ie^{go} [Dominus in tempestate et turbine viae eius]/ á mgły są prochem z nog iego. Leop Nah 1/3.

Przen. Niebezpieczeństwo, zasadzka: niepokój, bunt, zamieszki; bezprawie; tribulatio Vulg (13) : my Zydownie pińalichmy/ do was w vtrapieniu y burzliwości á náiazdźce [in tribulatione et impetu] ktore przypadály ná nas Leop 2. Mach 1/7; Pánie w thym niebeźpieczeńtwie á w tey burzliwości pływánia náźnego/ po tym mizernym morzu świátá tego RejPos 51v; SkarŻyw 86.

Wyrażenia: »burzliwość morza« (2): iż fie nie dáli od niego [Pana Boga] odbić áni odfhráfzyć żadnym wiátrom áni żadnym burzliwościam thego morzá frogiego á obłędliwego świátá tego [...] ále [...] przebili fie pośpołu z nim przez wśytki niebeźpieczeńtwa żywothow swoich RejPos 263, 175.

»burzliwość świata tego, tego świata« (7): áby w nawiętźzych burzliwościcach y zámieźkach świátá tego nigdy nie vftawála wiará náźzá. RejAp 73v, 71, 175; áby cie nie zálały á nie zátopiły ty márne burzliwości thego świátá RejPos 176, 158v, 177v; RejZwierc 176v.

Szeregi: »morze a burzliwość« (2): Morzem tho iuź wiemy iż piśmo zowie ten [...] nędzny świát. A s tegoź to morzá/ á s teyze to burzliwości oto ślyźymy iż powśtála była beśtia o śiedmi głowach RejAp 105v; RejPos 158v.

»wiatr ani burzliwość«: RejPos 263 cf »burzliwość morza«.

Synonim: nawałność.

Cf BURZA, BURZKA